

**Rettelser og Tillæg til Artiklen om Jørgen Carstensen og
J. L. Castenschild,
af Fr. Krarup.**

De forhen lovede Rettelser til Omtalen af Jørgen Carstensens Brødre i Throndhjem, naaede ikke at komme med i sidste Bind¹⁾, meget imod Forfatterens Ønske. Da Materialet imidlertid laa færdigt samlet, har det været Forfatteren en Glæde nu at efterkomme Redaktørens Opfordring til her at udfylde en disponibel ledig Plads.

Den bedre Oplysning, som altsaa her skal bydes, skyldes i Hovedsagen nogle Optegnelser af afdøde Hospitalsforstander Hornemann i Throndhjem, som for længere Tid siden havde nedsendt dem ledsagede af forskjellige Forespørgsler. Da de imidlertid ikke stod til Raadighed for Forfatteren paa det Tidspunkt, da Artiklen blev nedskrevet, blev de i denne kun rent i Forbigaaende omtalte.

Af dem fremgaaer det imidlertid med Sikkerhed, at Ebbe og Jacob i dette Tilfælde ikke maae regnes for det samme Navn, men at der virkelig til samme Tid har levet baade en Ebbe Carstensen og en Jacob Carstensen i Throndhjem, Begge fra Flensborg eller fra denne Byes Omegn og Begge Handelsmænd. Om de have været Slægtninge, vides ikke, da Efternavnet kun er den plattyske Form for Christensen²⁾.

Den mest fremtrædende af disse To er utvivlsomt den Ebbe Carstens (ell. Carstensen), hvis Navn endnu forekommer som Fornavn i Norge. Han var født 1658 $\frac{3}{9}$ paa Gaarden Kilseng (Originalen har Rielseng), som ligger i Adelby Sogn (Nabosogn til Rylskov, hvori det førnævnte Maasbøl ligger), blev Kjøbmand i Throndhjem, 1715 udnævnt til Commerce Assessor, var siden Ejer af Reenskloster, og døde 1736 $\frac{22}{5}$. Han ægtede 1688 $\frac{19}{11}$ 1) Anna Pedersdatter Lund († 1689 uden Børn) og 1690

¹⁾ Alene paa Grund af en beklagelig Forglemmelse af Red.

²⁾ Ved samme Tid eller rettere lidt forud er en anden Flensborger, Ingvald Carstensen, ansat paa S. Thomas.

2) Anna Henriksd. Hornemann (f. i Trondhjem 1669 ell. 1671 $21\frac{1}{5}$, † 1766 $7\frac{1}{2}$). 4 Børn af det sidste Ægteskab antog Moderns Efternavn, og fra Sønnen Henrik til Reenskloster stammer den Nordenfjeldske Slægt Hornemann. Sønnen Niels Ebbesen antog derimod sin Mormoders Familienavn Tønder; han blev Præst i Throndhjem og omtales følgelig i Erlandsen: Throndhjem Stifts Geistlighed (S. 121).

Jacob Carstensen derimod, den førnævnte Broder af Jørgen Carstensen, angives at være født i Flensborg, at have været Kjøbmand i Throndhjem og Ejer af Gaarden Skibsnæs paa Hefne. Han døde 1708 og var gift med Datteren Ellen af Foged Erik Nielsen i Inderøen. Det er disses Efterslægt, som endnu formentlig findes i Bondestand paa Hefne.

Ogsaa Jørgen Carstensens anden Broder Henrik Carstensen var Kjøbmand i Throndhjem og døde omtrent 1716. Han var gift med en Søster, Ingeborg Pedersd. Lund († 1724 $8\frac{1}{9}$), til den førnævnte Ebbe Carstensens første Hustru. Af deres 4 Sønner, der alle førte Navnet Henriksen, døde Lorents c. 1736 som Byfoged paa S. Thomas, hvor hans Embedsførelse havde givet Anledning til en Del Klager.

Som Supplement til det, som forhen er anført om Joh. Lor. Carstens (Castenschiold), kan det maaske endnu være værdt at nævne, at han ligesom den danskfødte Jacob Magens 1731 og følg. Aar i Egenskab af Diaconer for den reformerte Menighed paa S. Thomas indgav Andragender til Vestindisk Compagnies Directører om Valg af nye Præster for Menigheden. Om hans senere Ophold paa Knabstrup fortælles der i „Meddelelser om Etatsr. Fr. C. A. Lunn udgivne af hans Børn 1888“, S. 11—12, Folkestuens Traditioner angaaende hans sorte Tjenerskab, der kjendelig har gjort et meget uhyggeligt Indtryk paa de sjællandske Bønder.

Om Jørgen Carstensen fortjener det vel at bemærkes, at Mathias Moth i en Betænkning 1715 foreslaar sine Meddirektører i Vestindisk Compagni at antage Jørgen Carstensen til Guvernør paa S. Thomas, hvad der dog ikke skete.

Da forskjellige Forespørgsler have vist, at der hersker en

vis Videbegjærlighed angaaende den Capitain Krabbe, der forekommer i den omhandlede Artikel, skal Forfatteren, da han nu har faaet Pennen i Haanden, gjerne oplyse, at samme Capitain var et Skud af den gamle danske Adelslægt Krabbe med Tværbjælken og førte Navnet Christian (Eriksen) Krabbe. Han var gift paa S. Thomas med en Søster til den senere Gouvernar Frederik Moths Kone, Datter af Lucas Bewerhout og dennes Hustru Margrethe Runnels. Hun døde formentlig 1726 og han forlod Øen, hvor Opholdet efterhaanden blev ham mindre tiltalende. I Hjemmet fandt han sig en ny Hustru, Birthe Cathrine Balsløv († 1733), paa Fravdegaard i Fyen. Han angives at være død paa Munkholm 1742¹⁾. Af hans nuværende Efterslægt færdes største Delen i Udlandet under Navnet Krabbè (sml. Adels Aarbogen, Wad: Dimitt. fra Herlufsholm, II, 185).

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Kan nogen give nærmere Oplysninger om den Mursvend *Hansen*, som Oehlenschläger nævner i sine Erindringer (i Begyndelsen af 1ste Bind) og som var hans Morbroder²⁾? Hvad var hans og hans Kones fulde Navn, og hvad ved man om deres Efterkommere? Alle Oplysninger herom modtages med Taknemmelighed af

Frederik Hjorth, Avlsforvalter paa Boderup
pr. Eskildstrup.

2.

Biskop Munthe var gift med *Ingeborg Sørensdatter Friis*. Hvad ved man om hendes Fader, Søren Friis, som er opgivet

¹⁾ Endnu 1743 ²⁵/₇, fældes der dog en Krigsretsdom over ham, dateret Munkholm.

²⁾ „Jeg tænkte paa ham“, skriver Oehlenschläger, „da jeg digtede Rudolf Vinhofer i Dina“.

at have været Borgermester i Kjøbenhavn, en Opgave som Undertegnede uden at kunne kontrollere den, ogsaa i sin Tid optog i „Familien Holberg“.

Jeg har truffet paa en Slotsskriver i Ribe af dette Navn, maaske den samme.

Hvem var *Hans Olufsen Riber*, (Ærkebiskop Svanes Fader) Søn af? Mon af Borgermester i Ribe Oluf Pedersen Riber (se Terpager). Hvem var da Moderen?

Chr. Delgobe, Christiania.

Svar paa Spørgsmaal.

I.

Som Svar paa det af Hr. F. C. Sommer i foregaaende Bind S. 297 opkastede Spørgsmaal meddeles, at Glarmester *Abraham Liebe* og Sørine Franck bleve viede (efter kongelig Bevilling i Hjemmet af Provst Lumholtz) den 31. October 1787 i Christiania.

E. A. Thomle.

Gaver.

Samfundet har fra Hr. Cand. pharm. *Jørgen W. Flood* modtaget tvende af ham forfattede Mindeskrifter:

Kristiania Svaneapotheks Historie, Kristiania 1889, 4to. (med Træsnit);

Frederiksstads ældste Apotheks Historie, Kristiania 1889, 4to (med Træsnit);

fra Hr. Kammerjunker *C. J. von Arenstorff* hans:

Generalerne Friderich og Carl von Arenstorff, Kjøbenhavn 1889, 8vo (med 2 Portraiter).
